

FAQ. De verspreiding van het coronavirus (COVID-19) en het houden van huisdieren

Dierenwelzijn in tijden van Corona.

GAIA probeert een zo correct mogelijk antwoord te formuleren op de meest gestelde vragen inzake de verspreiding van het coronavirus (COVID-19) en het houden van dieren. Gelieve ons te contacteren mocht u verdere vragen hebben.

I. OORZAAK VAN HET CORONAVIRUS

1. Liggen dieren aan de basis van de uitbraak van het Coronavirus?

Ja, onderzoek van het *Chinese Center for Disease Control and Prevention* heeft het nieuwe coronavirus getraceerd tot een voedselmarkt ('wet market') in Wuhan waar naast vis ook levende wilde dieren werden verhandeld. Op 'wet markets' vindt men een opeenstapeling van kooien en bakken met gedomesticeerde en wilde levende dieren die wachten om geslacht te worden. De slachttafels zijn rood van het bloed, en ook uitwerpselen en urine zijn aanwezig. **Het verhandelen en slachten van allerlei wilde diersoorten vormt een broeinest van ziektekiemen, ideaal voor het muteren van virussen en het overspringen van dier naar dier, en van dier naar mens.**

In het geval van SARS enkele jaren geleden is het virus vermoedelijk van vleermuizen overgedragen op een tussengastheer, palmcivetkatten (dit is een Aziatisch roofdier, geen huiskat) en zo bij de mens terechtgekomen. Het feit dat handelaars in wilde dieren de antilichamen tegen de ziekte bezaten, staft die stelling. En toch heeft de betrokken overheid toen nagelaten om aan de 'wet markets' eens en voor goed paal en perk te stellen en de handel in wild gevangen dieren kordaat en drastisch aan te pakken. "Schuldig verzuim heet dat", zegt Vandenbosch. **"Het nieuwe coronavirus kent hoogstwaarschijnlijk een gelijkaardige oorsprong. Mogelijks was de tussengastheer voor het coronavirus het schubdier."**

II. OVERDRAAGBAARHEID

2. Kan mijn huisdier Corona krijgen en is het virus overdraagbaar op mensen (d.m.v. passieve contaminatie)?

Bij honden en katten bestaan er ook coronavirussen maar deze worden niet geassocieerd met de huidige uitbraak van coronavirus COVID-19 en zijn dus niet overdraagbaar op de mens. **De Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) bevestigt dat er geen bewijs is dat huisdieren een rol spelen bij de verspreiding van het nieuwe coronavirus. Er is geen enkele reden om uw huisdier aan het asiel af te staan.**

"Je hoeft niet bang te zijn, je kunt niet besmet raken door je huisdier", zegt Marc Vangheluwe van de dierenartsenvereniging. In zeer uitzonderlijke gevallen werd het

coronavirus overgedragen van mens naar dier, maar dit risico is heel klein. Het is aangewezen dat besmette personen de gebruikelijke hygiënische voorzorgsmaatregelen nemen om hun huisdier te beschermen, vb. wassen van de handen voor en na het knuffelen van je huisdier en niet met je neus wrijven tegen je dieren.

Het principe is wel dat het coronavirus kan zitten op al wat of al wie u aanraakt (dus ook uw hond/kat). Uw huisdier kan dus een passieve overdrager zijn net zoals eender welke oppervlakte (vb. deurklink). Met passieve overdracht wordt bedoeld dat uw hond of kat door andere mensen dan u kan gestreeld of geknuffeld worden en dat op die manier het virus mogelijk op de vacht van uw dier kan terechtkomen. Indien u uw dier dan streelt nadat hij of zij door iemand anders die besmet zou zijn, is gestreeld, dan zou u op die wijze besmet kunnen geraken. Of stel dat u zou besmet zijn en een andere persoon die niet besmet is streelt uw hond of kat, dan bestaat het risico dat die persoon op die manier door u zou kunnen besmet geraken. Daarom, hoewel het vergezocht kan lijken: altijd de handen grondig wassen nadat u of iemand anders uw dier heeft gestreeld. **Het is belangrijk om de geldende hygiëne- en veiligheidsmaatregelen in acht te nemen, en uw handen voldoende te wassen, ook na het knuffelen van de kat/hond.**

III. ZORG VOOR HUISDIEREN EN ZWERFKATTEN

De verzorging van dieren ‘die voor hun welzijn en gezondheid afhankelijk zijn van de mens’ is een ‘essentiële activiteit’. U kan ervan uitgaan dat het uzelf/familie/vrienden toegestaan is om (uw) dieren te blijven verzorgen.

3. Wat gebeurt er met mijn huisdier bij quarantaine of ziekenhuisopname?

De verzorging van dieren is een ‘essentiële activiteit’. **Mocht u iets overkomen kan u uw familieleden of andere personen vragen om uw dier te verzorgen.** Indien u niemand kent die voor uw huisdier kan zorgen kan u het dier naar het pension brengen of een oppas aan huis laten komen. De gebruikelijke veiligheidsmaatregelen moeten in elk geval in acht worden genomen.

4. Mag ik mijn huisdier nog verzorgen, ook als het dier zich niet in de onmiddellijke nabijheid van mijn woning bevindt (vb. op stal, in de weide of in de manège)?

Omdat het verzorgen van dieren een essentiële activiteit is, is het iedereen toegelaten om zijn/haar dieren (honden, katten, paarden,...), maar ook zwerfdieren te blijven verzorgen. Of uw dier nu 5 km verderop staat in de weide of zich over de landsgrens bevindt, u mag uw dier gaan verzorgen (vb. voeding geven, korte wandeling met paard zodat het niet 24u/24u in box moet blijven) Dit is een essentiële activiteit.

5. Mogen zwerfkatten nog worden gevoederd en verzorgd?

De Dienst Dierenwelzijn heeft bevestigd dat **zwervkatten nog mogen worden gevoederd en verzorgd**.

Het steriliseren en voederen van zwervkatten gaat dus gewoon door. Dit om te vermijden dat het sterilisatiebeleid wordt ondermijnd, en er een enorm groot aantal kittens van zwervkatten worden geboren na het kittenseizoen. Het is dan ook noodzakelijk dat voeder- en sterilisatieprojecten van de lokale besturen doorgaan.

U kan ook nog zwervkatten verzorgen die zich bevinden op het openbaar domein (vb. park of begraafplaats), aangezien het verzorgen van dieren een ‘essentiële activiteit’ is.

6. Blijven de dierenasielen open en kunnen vrijwilligers in het asiel blijven werken?

De activiteiten van dierenasielen zijn ‘essentiële activiteiten’. Ook vrijwilligers kunnen in het asiel blijven werken. **Dieren afstaan of adopteren kan enkel op afspraak**. Iedereen moet altijd rekening blijven houden met de voorschriftsmaatregelen rond hygiëne, afstand en voorzichtigheid.

7. Kan ik nog naar de dierenarts om mijn huisdier(en) te laten verzorgen?

De activiteiten van dierenartsen zijn ‘essentiële activiteiten’. Dierenartsen werken dus nog maar behandelen enkel dringende zaken. Ook het steriliseren van je kat is een dringende zaak, gezien het kittenseizoen eraan komt.

Ga niet onmiddellijk naar uw dierenarts als uw huisdier ziek is of als u advies nodig heeft. Neem eerst even telefonisch contact op zodat de dierenarts telefonisch advies kan geven of een voorschrift opsturen. Op deze wijze kan u een bezoek aan de dierenartsenpraktijk vermijden.

Indien u toch naar de dierenarts moet respecteer dan de voorzorgsmaatregelen:

- Maak, indien dit wordt toegestaan door de dierenarts, een afspraak en ga alleen met uw dier (per afspraak wordt slechts 1 patiënt met 1 begeleider toegelaten);
- wacht in de auto in plaats van in de wachtkamer;
- was en desinfecteer uw handen voor en na het dierenartsbezoek;
- respecteer 1,5 m afstand tussen dierenartsen, assistenten en baliemedewerkers;
- betaal met bancontact (én contactloos indien mogelijk) in plaats van met cash geld.

Verdere aanbevelingen van de Orde der Dierenartsen:

- huisbezoeken voor gezelschapsdieren moeten in de mate van het mogelijke vermeden worden: in geval de eigenaar in het onvermogen is om zich te verplaatsen, moeten in eerste instantie oplossingen voor transport gezocht worden in familiekring. In laatste instantie komt het alleen de dierenarts toe om uit te maken of een huisbezoek nodig is;

- huisbezoeken voor grote huisdieren zijn de norm. Het is aanbevolen om routineuze handelingen, keuringen en vaccinaties tot na 5 april 2020 uit te stellen;
- in principe kunnen huisdieren de Corona infectie niet oplopen of overdragen. Aandacht moet besteed worden dat er via de huisdieren geen passieve overdracht kan gebeuren (bv. door aanrakingen) (zie inzake passieve overdracht, vraag 2).

8. Kan ik nog met mijn huisdier naar het trimsalon?

Hoewel wij dat ten zeerste betreuren, zijn de trimsalons gesloten. U kan dus bijvoorbeeld niet meer naar het trimsalon voor uw langharige kat of uw kat die wegens ouderdom of ziekte haar eigen pels niet kan verzorgen. Ook voor honden die een specifieke professionele vachtverzorging nodig hebben kan dit mogelijk voor problemen zorgen. Probeer zelf uw huisdier zo goed als mogelijk te kammen/te verzorgen. Duren de maatregelen te lang, aarzel dan zeker niet om uw dierenarts te contacteren.

IV. DAGELIJKSE ROUTINE/GEWOONTEN VAN HUISDIEREN

9. Mag ik mijn poes/poezen nog buitenlaten?

Het is belangrijk om uw kat, als hij/zij de gewoonte heeft om ook buiten te gaan, niet plots binnen te houden. Er is geen enkele reden om aan te nemen dat het virus overdraagbaar is van huisdieren op de mens.

10. Mag ik mijn hond uitlaten?

Ook al is een tuin natuurlijk een heel fijne plek voor de hond, **hij zou zijn dagelijkse wandeling niet moeten opgeven.** Wandelingen maken is één van de meest elementaire fysiologische behoeften van een hond. Het spreekt bovendien voor zich dat een hond zijn behoefte niet in een appartement of op het balkon zou moeten doen. We vertrouwen dus op het gezond verstand van de hondeneigenaren.

Gebruik de gebruikelijke voetpaden en vermijd mogelijke drukte.

U mag een wandeling maken met uw familieleden als u onder hetzelfde dak woont of met één andere persoon. Wandelingen in groepen zijn verboden. Houd ook afstand tot andere wandelaars en vermijd lichamelijk contact. Was de snuit en poten van de hond na de wandeling met een zachte doek. Gebruik geen alcohol. Was na de wandeling en na het schoonmaken van de hond ook uw handen grondig.

11. Kan ik met mijn auto naar het bos rijden om de hond uit te laten?

Nee, uw auto, motorfiets en ook het openbaar vervoer mogen alleen worden gebruikt voor essentiële ritten, dat wil zeggen naar het werk, naar de dokter, naar de apotheker, de dierenarts

of naar de supermarkt. **Wandelingen zijn alleen toegestaan in de buurt van uw huis.** Ga dus zeker ook niet met de wagen naar de kust of de Ardennen om daar te gaan wandelen.

12. Dreigt het dierenvoeder op te raken?

Neen. Huisdiervoeding blijft beschikbaar in dierenwinkels en supermarkten. Dierenvoeding kan ook online worden besteld.

13. Mogen mijn kinderen in de tuin spelen als de kat van de buren daar ook is?

Bij honden en katten bestaan er ook coronavirussen maar deze worden niet geassocieerd met de huidige uitbraak van coronavirus COVID-19 en zijn niet overdraagbaar op de mens. De Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) bevestigt dat er geen bewijs is dat huisdieren een rol spelen bij de verspreiding van het nieuwe coronavirus.

Het principe is wel dat het coronavirus kan zitten op al wat of al wie u aanraakt (dus ook honden/katten). Dieren kunnen dus een passieve overdrager zijn net zoals eender welke oppervlakte (vb. deurklink). Met passieve overdracht wordt bedoeld dat de hond of kat door andere mensen dan u kan gestreeld of geknuffeld worden en dat op die manier het virus mogelijk op de vacht van het dier kan terechtkomen. Daarom, hoewel het vergezocht kan lijken: altijd de handen grondig wassen nadat u of iemand anders een dier heeft gestreeld. Het is belangrijk om de geldende hygiëne- en veiligheidsmaatregelen in acht te nemen, en uw handen voldoende te wassen, ook na het knuffelen van de kat/hond.

14. Mag ik met de hond van mijn (bejaarde) buurman/-vrouw gaan wandelen om hem/haar te ontlasten?

Dat mag zeker maar hou 1,5 m afstand van uw buurman/buurvrouw. Wandelingen in groepen zijn verboden. Houd ook afstand tot andere wandelaars en vermijd lichamelijk contact. Was na de wandeling ook uw handen grondig.

V. PROFESSIONEEL GEBRUIK DIEREN

15. Kan ik mijn dier nog professioneel gebruiken?

Indien u vragen zou hebben over het professioneel gebruik van uw dieren (hondenkwekers, trimsalons, paardensport,..) adviseren wij u om de beroepsvereniging te contacteren.